

INFORMATION!

Før du anvender løsningerne, så husk at læs betingelserne for løsningerne, som du kan finde på hjemmesiden, eller her:

<http://matematikhsvar.page.tl/%26%238226%3B-Betingelser-matematik-A.htm>

Matematik A HHX 4. juni 2012

Løsningsforslag

www.matematikhsvar.page.tl

De første 6 opgaver løses **uden** hjælpemidler

▼ Opgave 1

På baggrund af tabellen, kan forskriften bestemmes.

$$a = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{600 - 500}{40 - 20} = \frac{100}{20} = \frac{10}{2} = 5$$

$$b = y_1 - a \cdot x_1 = 500 - 5 \cdot 20 = 500 - 100 = 400$$

Hermed er forskriften

$$s(x) = 5x + 400$$

Alternativt kunne man løse et ligningssystem.

$$600 = 40 \cdot a + b$$

$$500 = 20 \cdot a + b$$

Trækker man ligningerne fra hinanden fås

$$600 - 500 = 40 \cdot a + b - b - 20 \cdot a + b - b \Leftrightarrow 100 = 20a \Leftrightarrow a = 5$$

$$500 = 20 \cdot 5 + b \Leftrightarrow 500 - 20 \cdot 5 = b \Leftrightarrow b = 400.$$

▼ Opgave 2

Hvis vektorerne skal være ortogonale ($\vec{a} \perp \vec{b}$), så skal skalarproduktet være $\vec{a} \cdot \vec{b} = 0$,

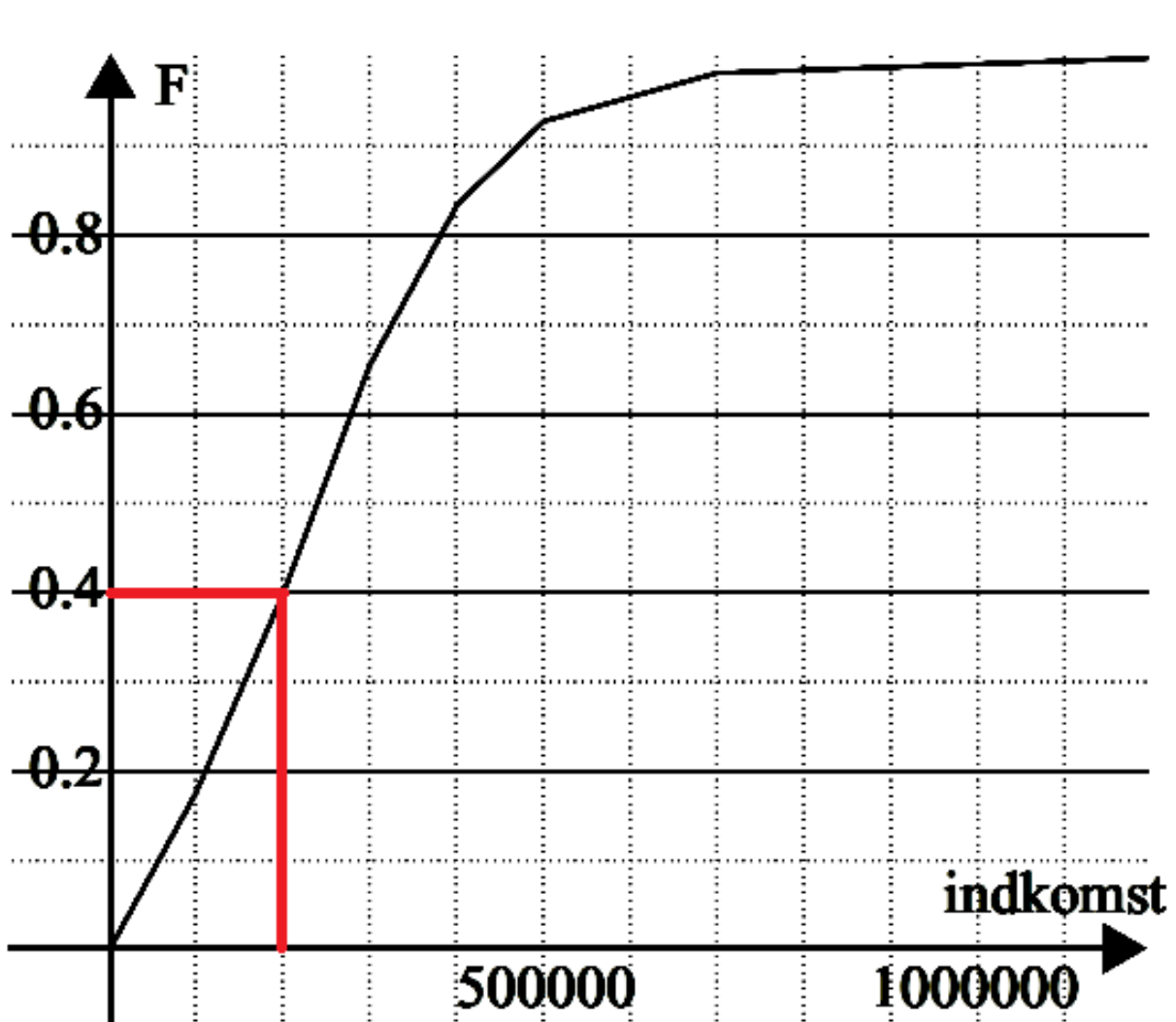
Så er:

$$6 \cdot t + 3 \cdot 2 = 0 \Leftrightarrow 6t + 6 = 0 \Leftrightarrow t = -1.$$

▼ Opgave 3

75% fraktilen (øvre kvartil) siger, at 75% af befolkningen får en indkomst på 354 529.60kr, eller mindre.

(Er man så indehaver af opgavesættet i pdf, så vil man have det svært ved at se på grafen, men det er så utydeligt, men det kan godt aflæses.)

Så man ser, at det kun er 40% af befolkningen der højst får 200 000kr i indkomst

▼ Opgave 4

$$\text{Givet } f'(x) = \sqrt{x+7} - x,$$

Her er $f'(2) = \sqrt{2+7} - 2 = 3 - 2 = 1$, dvs. hældningen for tangenten til grafen for $f(x)$ i punktet $x=2$, er 1.

▼ Opgave 5

Integralregning anvendes.

$$\begin{aligned} \text{Grå} &= \int_{-1}^1 (-3x^2 + 3) dx = [-x^3 + 3x]_{-1}^1 = -1^3 + 3 \cdot 1 - (-(-1)^3 + 3 \cdot (-1)) = -1 + 3 - 1 + 3 = \\ & -2 + 6 = 4 \end{aligned}$$

De resterende opgaver løses **med** hjælpemidler

▼ Opgave 1

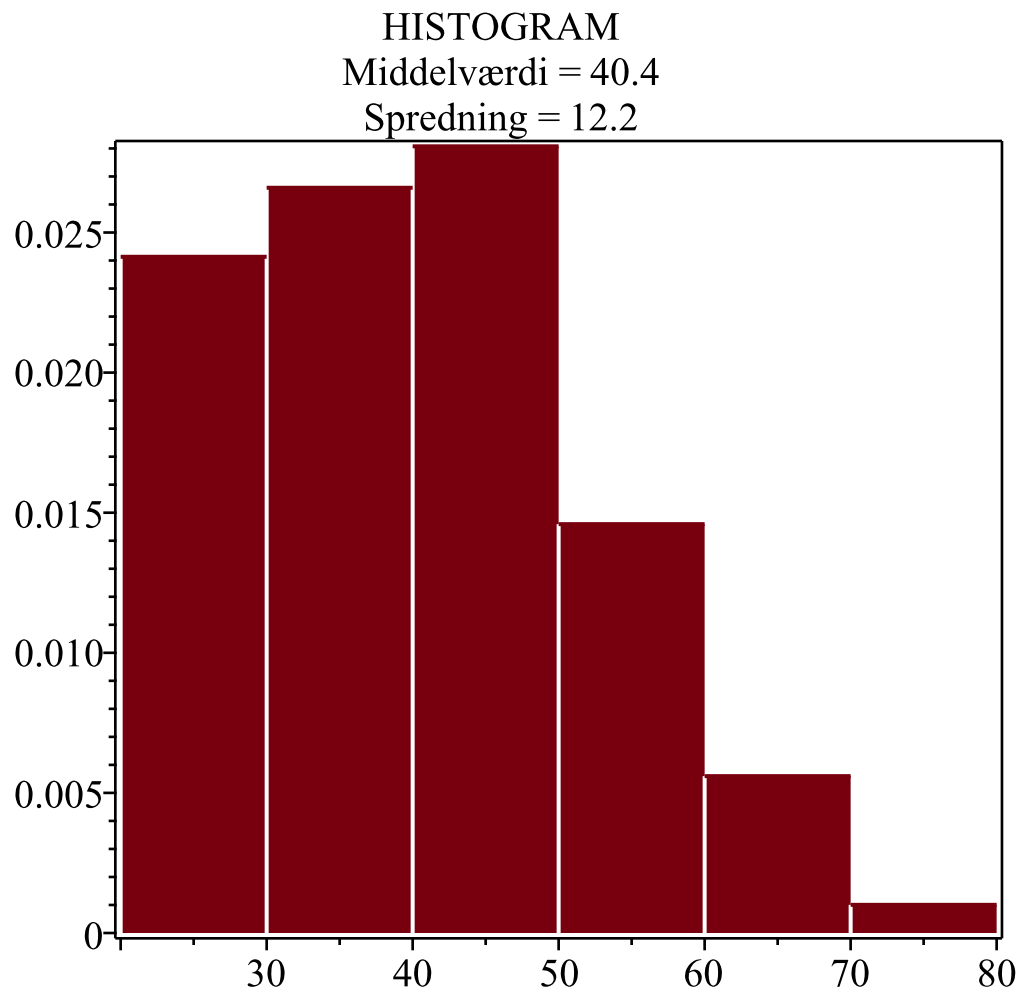
```
restart ;; with(Gym) :
```

▼ Spgm. a

Oplysningerne defineres i en 6x2 matrix.

```
obs :=  $\begin{bmatrix} 20 \dots 30 & 48280 \\ 30 \dots 40 & 53207 \\ 40 \dots 50 & 56166 \\ 50 \dots 60 & 29191 \\ 60 \dots 70 & 11200 \\ 70 \dots 80 & 2010 \end{bmatrix}$  :
```

Histogram er også en slags diagram, så
`plotHistogram(obs)`

▼ Spgm. b

I Maple kan man bestemme hele listen, dette kan også gøres pr. håndkraft. Dette overlades så til læseren.

```
typeinterval(obs)
```

<code>kvartiler(obs)</code>	[40 ..50]	(6.2.1)
<code>middel(obs)</code>	[30.326, 39.726, 48.645]	(6.2.2)
<code>varians(obs)</code>	40.3939436352185	(6.2.3)
<code>spredning(obs)</code>	147.942572016098	(6.2.4)
	12.1631645559903	(6.2.5)

Opgave 2

`restart ;; with(Gym) :`

Spgm. a

Vektorene defineres.

$$\vec{a} := \langle 1, 3 \rangle$$

$$\vec{a} := \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix} \quad (7.1.1)$$

$$\vec{b} := \langle 1, 1 + 7 \rangle$$

$$\vec{b} := \begin{bmatrix} 1 \\ 8 \end{bmatrix} \quad (7.1.2)$$

Her er

$$\vec{a} \cdot \vec{b}$$

$$25 \quad (7.1.3)$$

Spgm. b

Kommandoen *vinkel* anvendes

$$\text{vinkel}(\vec{a}, \vec{b})$$

$$11.30993247 \quad (7.2.1)$$

Spgm. c

Vektoren $\vec{b}$ defineres igen

$$\vec{b} := \langle t, t + 7 \rangle$$

$$\vec{b} := \begin{bmatrix} t \\ t + 7 \end{bmatrix} \quad (7.3.1)$$

$$\det(\vec{a}, \vec{b}) = 15$$

$$-2t + 7 = 15 \quad (7.3.2)$$

`solve for t`

$$\det(\vec{a}, \vec{b}) = -15 \quad [[t = -4]] \quad (7.3.3)$$

$$\xrightarrow{\text{solve for } t} \quad -2t + 7 = -15 \quad (7.3.4)$$

$$\quad \quad \quad [[t = 11]] \quad (7.3.5)$$

Så $t = -4$ og $t = 11$ giver et areal på 15.

▼ Opgave 3

restart ;; *with*(Gym) :

Funktionen defineres.

$$C(x) := 0.01 \cdot x^3 - 1.02 \cdot x^2 + 40 \cdot x$$

$$C := x \mapsto 0.01 x^3 - 1.02 x^2 + 40 x \quad (8.1)$$

Her er $x > 0$.

▼ Spgm. a

Indsæt $x = 50$

$$C(50)$$

$$700.00 \quad (8.1.1)$$

Så er omkostningerne 700

▼ Spgm. b

Her løses

$$C''(x) = 0$$

$$0.06 x - 2.04 = 0 \quad (8.2.1)$$

$$\xrightarrow{\text{solve for } x}$$

$$[[x = 34.]] \quad (8.2.2)$$

Så de minimale omkostninger fås ved $x = 34$.

▼ Opgave 4

restart ;; *with*(Gym) :

$$f(x) := -x^2 + 3x + 2$$

$$f := x \mapsto -x^2 + 3x + 2 \quad (9.1)$$

Her er $1 \leq x \leq 3$.

▼ Spgm. a

Området er:

$$A = \int_1^3 f(x) dx$$

$$A = \frac{22}{3} \quad (9.1.1)$$

▼ Spgm. b

Området B bestemmes.

$$\int_0^1 (4x) dx + \int_1^3 f(x) dx - \int_2^3 (2x - 4) dx$$

$$\frac{25}{3}$$

(9.2.1)

Opgave 5

restart ;; with(Gym) :

Spgm. a

Renten bestemmes således:

$$12000 = \frac{491 \cdot (1 - (1+r)^{-36})}{r}$$

$$12000 = \frac{491 - \frac{491}{(1+r)^{36}}}{r}$$

(10.1.1)

→ solve

$$0.02264196788$$

(10.1.2)

%·100

$$2.264196788$$

(10.1.3)

Dermed er renten $r = 2.2642\%$ pr. måned.

Spgm. b

Her anvendes formelen for restgæld:

$$R_{16} = 12000 \cdot (1 + 0.02264196788)^{16} - 491 \cdot \frac{(1 + 0.02264196788)^{16} - 1}{0.02264196788}$$

$$R_{16} = 7827.568684$$

(10.2.1)

Opgave 6

restart ;; with(Gym) :

Spgm. a

Linje 1: $f'(x)$ sættes lig nul.

Linje 2: e^{-x} faktorerises ud, da e^{-x} indgår i begge led.

Linje 3: Nulreglen anvendes.

Linje 4: Kun $x = -1$ løser ligningen, da $e^{-x} = 0$ er udefineret.

Spgm. b

Vi bestemmer den dobbelte afledede af $f(x)$, så

$$f''(x) = -x e^{-x}$$

Og indsætter $x = -1$.

$$f''(-1) = -(-1) \cdot e^{-(-1)} = e$$

Da tallet er positivt, så har vi minimum. Dermed er $f(x)$ aftagende i intervallet $]-\infty; -1]$ og voksende i intervallet $[-1; \infty[$.

Opgave 7

restart ;; with(Gym) :

Spgm. a

Givet

$$P(x, y) := -0.25 \cdot x^2 + 30 \cdot x - y^2 + 170 \cdot y - 6500$$

$$P := (x, y) \mapsto -0.25 x^2 + 30 x - y^2 + 170 y - 6500 \quad (12.1.1)$$

$$P(x, y) = 1525$$

$$-0.25 x^2 + 30 x - y^2 + 170 y - 6500 = 1525 \quad (12.1.2)$$

Omskrives til en ligning for ellipsen.

$$-0.25 x^2 + 30 x - y^2 + 170 y - 6500 = 1525 \Leftrightarrow$$

$$-4 \cdot (-0.25 x^2 + 30 x - y^2 + 170 y - 6500) = -4 \cdot 1525 \Leftrightarrow$$

$$x^2 + 4 y^2 - 120 x - 680 y + 26000 = -6100 \Leftrightarrow$$

$$x^2 + 4 y^2 - 120 x - 680 y = -6100 - 26000 \Leftrightarrow$$

$$x^2 + 4 y^2 - 120 x - 680 y = -32100 \Leftrightarrow$$

$$(x - 60)^2 - 3600 + 4(y - 85)^2 - 28900 = -32100 \Leftrightarrow$$

$$(x - 60)^2 + 4(y - 85)^2 = -32100 + 28900 + 3600$$

$$(x - 60)^2 + 4(y - 85)^2 = 400 \Leftrightarrow$$

$$\frac{(x - 60)^2}{400} + \frac{(y - 85)^2}{100} = 1$$

Hermed har vi fået ellipsen.

Spgm. b

Heri indsættes uligheden i $P(x, y)$ på y , så

$$x + y \leq 100$$

$$x + y \leq 100 \quad (12.2.1)$$

$\xrightarrow{\text{solve for } y}$

$$[[y \leq 100 - x]] \quad (12.2.2)$$

En alternativ forskrift opstilles.

$$AP(x) := -0.25 \cdot x^2 + 30 \cdot x - (100 - x)^2 + 170 \cdot (100 - x) - 6500$$

$$AP := x \mapsto -0.25 x^2 - 140 x - (100 - x)^2 + 10500 \quad (12.2.3)$$

$$AP'(x) = 0$$

$$-2.50 x + 60 = 0 \quad (12.2.4)$$

$\xrightarrow{\text{solve for } x}$

$$[[x = 24.]] \quad (12.2.5)$$

$$AP''(24)$$

$$-2.50 \quad (12.2.6)$$

Tallet er negativt, hvilket vil sige, at $x = 24$ er maksimal, så er

$$y \leq 100 - 24$$

$$y \leq 76 \quad (12.2.7)$$

Så der skal være $x = 24$ og $y = 76$.

Spgm. c

$$p(x) := -0.25 \cdot x + 35$$

$$p := x \mapsto -0.25x + 35 \quad (12.3.1)$$

$$q(y) := -y + 215$$

$$q := y \mapsto -y + 215 \quad (12.3.2)$$

$$p(24)$$

$$29.00 \quad (12.3.3)$$

$$q(76)$$

$$139 \quad (12.3.4)$$

Så der skal være $x = 29$ og $y = 139$ når man har $p(x)$ og $q(y)$ med.

Opgave 8A

restart ;; with(Gym) :

$$f(x) := x^3 + 3x^2 - 10x$$

$$f := x \mapsto x^3 + 3x^2 - 10x \quad (13.1)$$

Spgm. a

Nulpunkter:

$$f(x) = 0$$

$$x^3 + 3x^2 - 10x = 0 \quad (13.1.1)$$

→ solve for x

$$[[x=0], [x=2], [x=-5]] \quad (13.1.2)$$

Fortegnsvariation:

$$f(-6); f(-3); f(1); f(3)$$

$$-48$$

$$30$$

$$-6$$

$$24$$

(13.1.3)

Så $f(x)$ er negativ i intervallet $]-\infty; -5[$ og $]0; 2[$

$f(x)$ er positiv i intervallet $]-5; 0[$ og $]2; \infty[$

Monotoniforhold:

$$f'(x) = 0$$

$$3x^2 + 6x - 10 = 0 \quad (13.1.4)$$

→ solve

$$-3.081665999, 1.081665999 \quad (13.1.5)$$

$$f''(-3.081665999)$$

$$-12.48999599 \quad (13.1.6)$$

$$f''(1.081665999)$$

$$12.48999599 \quad (13.1.7)$$

Her er

$f(x)$ voksende i intervallet $]-\infty; -3.081]$ og $[1.081; \infty[$

$f(x)$ er aftagende i intervallet $[-3.081; 1.081]$.

Ekstrema:

Maksimum i $x = -3.081$ med maksimumspunkt

$$f(-3.081665999) \qquad 30.04110533 \qquad (13.1.8)$$

Minimum i $x = 1.081$ med minimumspunkt
 $f(1.081665999) \qquad -6.041105330 \qquad (13.1.9)$

Krumningsforhold:
 $f''(x) = 0 \xrightarrow{\text{solve for } x} [[x = -1]]$
 Konkav i intervallet $]-\infty; -1[$ og konveks i intervallet $]-1; \infty[$.

▼ Spgm. b

Da hældningen er -1 , så løser man ligningen

$$f'(x) = -1 \qquad 3x^2 + 6x - 10 = -1 \qquad (13.2.1)$$

$$\xrightarrow{\text{solve for } x} \qquad [[x = 1], [x = -3]] \qquad (13.2.2)$$

Her ser vi, at -3 er givet, så røringspunktet for den anden tangent er $(1, -6)$.

Da :
 $f(1) \qquad -6 \qquad (13.2.3)$

▼ Opgave 8B

restart ; with(Gym) :
 $f(x, y) := 75x + 100y :$

▼ Spgm. a

Her anvendes hjørnemetoden.

Vi tester flg. punkter:

$$(20, 50) \qquad 6500 \qquad (14.1.1)$$

$$f(80, 20) \qquad 8000 \qquad (14.1.2)$$

$$f(0, 70) \qquad 7000 \qquad (14.1.3)$$

$$f(160, 0) \qquad 12000 \qquad (14.1.4)$$

Vi ser, at det første punkt giver en minimal, når $x = 20$ og $y = 50$.

▼ Spgm. b

Vi skriver funktionen igen, uden $a = 75$, så

$$f(x, y) := a \cdot x + 100 \cdot y \qquad f := (x, y) \mapsto ax + 100y \qquad (14.2.1)$$

$$f(20, 50) \leq f(0, 70) \qquad 20 a \leq 2000 \qquad (14.2.2)$$

$\xrightarrow{\text{solve for a}}$

$$[[a \leq 100]] \qquad (14.2.3)$$

$$f(20, 50) \leq f(80, 20) \qquad 20 a \leq 80 a - 3000 \qquad (14.2.4)$$

$\xrightarrow{\text{solve for a}}$

$$[[50 \leq a]] \qquad (14.2.5)$$

$50 \leq a \leq 100$, så koefficienten skal være i mellem 50 og 100, begge inkluderet.